

Τοιαύτης ούσης ἐν γένει τῆς μεταφράσεως, ὅποια ἄρα αἱ περὶ τὴν τῆς ποιήσεως ἀκανθοί; Ἡ ποίησις εἶναι ὅλη πάθος· ὁ ποιητὴς γελᾷ καὶ κλαίει, μελαγχολεῖ καὶ ἀγάλλεται, ἐρᾷται καὶ μισεῖ, μεθύει καὶ νήφει, ἐξάπτεται καὶ βίγει, διέρχεται ὡς ἀστραπή τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ὡς κεραυνὸς βαραθροῦται εἰς τοῦ ἄδου τὰ τάρταρα. Ὅπόσον δύσκολον ἂν ἀκολουθήσῃ αὐτὸν ὁ μεταφραστὴς κατὰ τὴν ἀλλοπρόσαλλον ταύτην πορείαν!

Καὶ ὅμως νομίζω, εἰ καὶ δὲν ἔχω ὑπ' ὄψιν τὸ πρωτότυπον χάριν συγκρίσεως, ὅτι δὲν ἀπέκχμεν ὁ πήγασος τοῦ Ἑλληνόσ ποιητοῦ ἀμιλλώμενος πρὸς τὸν τοῦ Γαλάτου· διότι, ἀναγινώσκων τὴν *Ménandre*, τὴν *Melancholiar*, τὴν *Erhemiar*, σχεδὸν αἰσθάνομαι ὅ,τι ἠσθάνθη καὶ ὅτε ἀνέγνω αὐτὰς ἐν πρωτοτύπῳ. Καὶ μὴ λησμονώμεν ὅτι ὡς ἡ μουσικὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ ποίησις κρίνεται διὰ τῆς καρδίας.

Ἀλλὰ πλὴν τοῦ ποιητοῦ καὶ ὁ στιχουργὸς πατεῖ εὐθαρσῶς τὰ ἔχνη τοῦ πρωτοτύπου· ὁ *Klados* τῆς *Amorthalis* ἀποπνέει τὴν εὐωδίαν τῆς *Branche d'amandier*. Παραβάλλω μίαν μόνην στροφὴν, ἥτις, ἀπορῶ πῶς, ἐπέζησεν εἰς τὴν ἀμουσον κεφαλὴν μου.

- Ὅπου ἂν ἦσαι, ἄθος ποικίλον,
- Εἶτε σὲ δρέπομεν, εἶτε μὴ,
- Ἐξαφανίζεσαι φύλλον, φύλλον,
- Ὡς αἱ χαρὰί μας, στιγμὴ, στιγμὴ. » (σελ. 89.)

Ἴδου καὶ τὸ πρωτότυπον

- Qu'ou la néglige ou qu'on la cueille,
- De nos fronts, des mains de l'amour,
- Elle s'échappe feuille à feuille,
- Comme nos plaisirs jour à jour. »

Τὴν μετάφρασιν τοῦ δευτέρου τῶν στίχων τοῦτον ἐμαλογῶ καὶ τοῦ πρωτοτύπου γοργωτέραν καὶ ἐντονωτέραν.

Ἀπολείπονταί μοι ἔτι ὀλίγα βιβλία, οἷον τὰ ὑπὸ τοῦ Κ. Γ. Λαμπρίση φιλοπονηθέντα, ἡ *Χαρηπίη* τοῦ Κ. Π. Σούτσου, τὸ περὶ τῆς προφορᾶς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης τοῦ Κ. Πέχταλ καὶ τινὰ ἄλλα. Θέλω δὲ εἶπει καὶ περὶ αὐτῶν τὴν γνώμην μου ἐν Ἀθήναις, εἰς ἃς ἐπανέρχομαι μετὰ τινὰς ἡμέρας, εἰ καὶ ἐπεθύμουν μετὰ τοῦ Ἰσοκράτους νὰ ζήσω πρὸς καιρὸν μακρὴν αὐτῶν. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ Παναθηναϊκοῦ ὁμοιάζειν αὐτὰς πρὸς τὰς ἐταίρας, μεθ' ὧν εὐχαριστοῦνται μὲν νὰ συνδιατρέψωσι μικρὰν οἱ ἐρωτοβληπτοί, οὐδεὶς ὅμως περιφρονεῖ τόσον ἑαυτὸν ὥστε καὶ νὰ συνοικήσῃ μετ' αὐτῶν. « Ὅμοίαν, ἔλεγεν ὑπὲρ τῆς Ἀθηναίων πόλεως, εἶναι ταῖς ἐταίραις. Καὶ γὰρ ἐκεῖναις, τοὺς ἀλισκομένους ὑπὸ τῆς ὥρας αὐτῶν βούλεσθαι συνεῖναι αὐταῖς· ὅμως δὲ μηδένα εὐτελῶς εὕτως αὐτοῦ περὶ φρονεῖν, ὡς ὑπομείναι ἂν συνοικήσῃ τινι αὐτῶν. Καὶ οὖν καὶ τὴν Ἀθη-

ναίων πόλιν ἐνεπιδηῆσαι μὲν εἶναι ἡδίστην, καὶ κατὰ γε τοῦτο πασῶν τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα διαφύρειν· ἐνοικήσῃ δὲ ἀσφαλῆ μηκέτι εἶναι ». Πότε, Θεέ μου, αἱ ἐταῖραι αὐταὶ θὰ σωφρονήτωσιν!

Ἐβρώσο.

N. Δ.

ΙΣΤΟΡΙΑ

τῆς

ΣΙΒΥΛΛΗΣ.

(Συν. Ἴδε τόμ. ΙΔ', καὶ ΙΕ' Φυλλ. 338, 340—356.)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

Γ'.

Ο ΡΑΟΥΤΑ ΕΝ ΤΗ ΕΠΑΓΓΕΙ ΤΩΝ ΦΕΡΙΩΝ.

Μία ὥρα μόλις εἶχε παρέλθει ὅτε ὁ κόμης τὸν ἀναγκάσιον ἀπολύτως χρόνον, ἐν' ἀλλάξει τὸ ἀτημέλητον αὐτοῦ ζωγραφικὸν ἔνδυμα δαπανήσας, εἰσῆχθη εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς ἐπαύλεως τῶν Φεριῶν, ἐν ἧ ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ μαρκησία ἀνέμενον καὶ ὑπεδέξαντο αὐτὸν μετὰ μεγίστης σοβαρότητος. Μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν χειρισμῶν ἐγένετο ἐπὶ μικρὸν σιωπὴ, καθ' ἣν ὁ κόμης καὶ οἱ ξενίζοντες αὐτὸν παρετηροῦντο ἀμοιβαίως μετὰ συνεσταλμένου μὲν ἀλλὰ βαθέως ἐνδιαφέροντος. Ὁ κόμης καὶ ἡ κυρία τῶν Φεριῶν ἐξεπλάγησαν κρυφίως ὑπὸ τοῦ χαρίεντος καὶ νοήμονος χαρακτῆρος τοῦ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς συνιστῶντος τὸ πρόσωπον τοῦ Ραούλ· παρ' αὐτῷ δὲ ἡ θέα τῶν δύο ἐκείνων ἀξιοπρεπῶν, γλυκέων καὶ μελαγχολικῶν γερόντων ὀριζοῦς τέλος τὸ ἀμφίβολον ἔτι σχῆμα τοῦ προοιμίου.

— Κυρία μαρκησία, εἶπεν ἑλαφρῶς τρεμούσης τῆς φωνῆς, ἂν δὲν ἔφερα ἐδῶ μετ' ἐμοῦ αἰσθήματα ἀπολύτου σεβασμοῦ, ἤθελον τὰ εὖρει ἐνταῦθα... Ἀλλὰ θὰ ἐμάθετε βεβαίως ὅτι δὲν εἰσέρχομαι εἰς τὸν οἶκόν σας εἰμὴ διὰ νὰ ζητήσω προσταγὰς, καὶ ὅτι ὑπατάσσομαι εἰς αὐτὰς ἐκ τῶν προτέρων, μόνον τὴν ἄδειαν νὰ ἐξηγήσω τὴν διαγωγὴν μου ζητῶν.

— Κύριε κόμης, εἶπεν ὁ μαρκήσιος τῶν Φεριῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν εἰς ὑμᾶς τὴν ἄδειαν ταύτην· ἀλλὰ καμμία ἐξήγησις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μεταβάλλῃ τὴν φύσιν—οὐχὶ τῶν προσταγῶν—ἀλλὰ τῆς παρακλήσεως ἣν ἔχομεν νὰ σᾶς ἀποτείνωμεν.

— Κύριε μαρκήσιε, ἐλπίζω τὸ ἐναντίον. Ἡ ἀφιξίς μου εἰς τὴν χώραν ταύτην ἠρέθισε καὶ ὑμᾶς καὶ τὴν κυρίαν Σιβύλλαν· τὸ ἐννοῶ. Ἐπιτρέψατέ μοι ὅμως νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι ἡ σκέψις νὰ δείξω ἑλλειψιν σεβασμοῦ πρὸς αὐτὴν ἢ πρὸς ὑμᾶς, ὑπῆρξεν εἰς

ἐμὲ ὅσον ξένη εἶναι εἰς ὑμᾶς ἢ σκέψις νὰ ὑβρίσετε τὸν Θεὸν παρὰ τοῦ ὁποίου ἀνακμύνετε τὴν σωτηρίαν σας . . . Δὲν με γνωρίζετε, κύριε μαρκήσιε, καὶ αἱ προκαταλήψεις ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐμπνέσθε κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν διαθέτουσιν ὑμᾶς δυσμενῶς ὥστε νὰ μὴ με πιστεύσετε . . . ἀλλ' ἡ ἀλήθεια ἔχει μεγάλην δύναμιν, καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ ἀναγνωρίσητε τὴν φωνὴν αὐτῆς καὶ εἰς αὐτό μου τὸ στόμα. — Μετὰ μικρὰν δὲ παύσιν ὁ Ραοῦλ ἐπανέλαθε: — Δὲν με γνωρίζετε, ἀλλὰ γνωρίζετε τὴν κυρίαν Σιβύλλαν, καὶ εὐκόλως εἴμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε ποίου εἴδους ἀγάπη θὰ ἀφιερῶτο εἰς αὐτὴν ἂν ποτε ἀπῆντα ἄνδρα ἱκανὸν καὶ ἄξιον νὰ τὴν ἐκτιμήσῃ . . . Λοιπὸν, κύριε, σὰς ἱκετεύω νὰ ὑποθέσητε πρὸς στιγμὴν ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι ἡ φύσις μου, ὁ ἰδιαιτέρος σχηματισμὸς τοῦ νοῦς καὶ τοῦ βίου μου με παρεσκεύασαν ὅσον τὸ δυνατόν ἵνα ἐννοήσω καλῶς τὴν ἀξίαν ὅλην τῆς κυρίας Σιβύλλης, νὰ τῇ ἀποδώσω ὀλόκληρον τὴν λατρείαν τοῦ θαυμασμοῦ, τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς τρυφερότητος τῆς ὁποίας εἶναι ἀξία, . . . νὰ καταλάβω καλῶς τέλος ὅλην τὴν μεσότητά τῆς εὐτυχίας τὴν ὁποίαν πλάσμα τοσοῦτον εὐγενὲς καὶ ἐντελέστατον ἤθελε διαχύσει ἐπὶ τῆς εἰμαρμένης μεθ' ἧς ἤθελε συγκατανεύσει νὰ ἐνωθῇ . . . Ἐνθυμηθῆτε παρακαλῶ ὅτι τὸ ὄνειρον τοῦτο μ' ἐσυγχωρήθη ποτὲ ὡς ἐλπίς . . . καὶ ὅτι αἶφνης ἐθραύσθη ἐν τῇ καρδίᾳ, . . . ἐπὶ τῶν χειλέων μου, . . . καὶ σὰς ἐρωτῶ, κύριε, σὰς εἰς τὸν ὁποῖον εἶμαι ξένος καὶ σχεδὸν ἐχθρὸς, — σὰς ἐρωτῶ δὲν με λυπεῖσθε δι' ὅσα ὑπέφερα;

Πρὸς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις, τὰς ὑπὸ τοῦ νέου μετὰ ἀνδρικήσ συγκινήσεως ἐξενεχθείσας, ἡ μαρκησία ἀπέστρεψεν ὀλίγον τὴν κεφαλὴν καὶ ἐβηξεν ἑλαφρῶς.

— Κύριε, εἶπεν ὁ γέρον μαρκήσιος, ὁμιλεῖτε μετὰ ζέσεως καὶ πιστεύω, εἰλικρινῶς· ἀλλὰ σὰς ἐρωτῶ καὶ ἐγὼ ἂν ἐσχηματίσατε ὀρθὴν γνώμην περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐγγόνης μου, ποῖον κέρδος ἐλπίζατε ἐξ ἀποπείρας, — ἐκ πράξεως τὴν ὁποίαν συγκατατίθεμαι νὰ ὀνομάσω ἀπλῶς ῥομαντικήν;

— Τῇ ἀληθείᾳ, κύριε μαρκήσιε, ὑπέλαθεν ὁ Ραοῦλ μετὰ λυπηροῦ μειδιάματος, δὲν πρέπει ν' ἀπαιτῆ τις παρ' ἀνθρώπου παλαιόντος ἐν τῇ ἀγωνίᾳ τοῦ ναυαγίου τελείαν ὀριμότητα σκέψεως . . . ἐπιλαμβάνεται καὶ τοῦ προστυχόντος πράγματος . . . Μ' ἔτυχεν εἰς τρόπον νὰ πλησιάσω πρὸς τὴν κυρίαν Σιβύλλαν, νὰ εἰσέλθω πάλιν ἐνώπιον αὐτῆς . . . καὶ τὸν μεταχειρίσθην εὐθύς! Καὶ ὅμως, κύριε, ἡ ἐπιχείρησις μου δὲν ὑπῆρξεν ἐντελῶς ἀπερίσκεπτος . . . ἔϊχον μίαν ἐλπίδα, τὴν ὁποίαν ὁ ὀρθὸς λόγος καὶ ἡ τιμὴ ἐπιτρέπουσι νὰ ὁμολογήσω. Ὅσον ἠδυνήθην νὰ μάθω, ἡ κυρία Σιβύλλα ἀπέκρουεν ἐπιθυμίας,

τὰς ὁποίας δὲν ἠγνόει, ἐν ὀνόματι τῆς εὐλαβείας τῆς συνειδήσεώς της . . . Λοιπὸν, κύριε, ἐγνωρίζω ὅτι παρ' αὐτῇ ἡ ἀνένδοτος, ὑπὲρ τὸ δέον ἴσως ἀνένδοτος, εὐστάθεια τῶν ἀρχῶν δὲν ἀποκλείει τὴν γενναιότητα τῆς καρδίας . . . Εἰς τὴν καρδίαν της ἐπεχείρησα νὰ ἐρωτευθῶ, τὴν γενναιότητά της ἠλπισα νὰ μαλάξω, δεικνύων αὐτῇ ὑπὸ τοὺς πόδας τῆς ἄνδρα ὅστις, ὡς κάλλιστα γινώσκει, δὲν ταπεινοῦται συνήθως.

— Αἱ ἐξηγήσεις σας, κύριε κόμη, με συνεκίνησαν καὶ ὁμολογῶ ὅτι μέχρι τινὸς ἐπέσυραν ἐφ' ὑμῶν τὴν εὐνοϊάν μου· ἀλλὰ ἡ εὐνοϊα αὕτη, ἐννοεῖτε κάλλιστα, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μ' ἀφήσῃ νὰ λησμονήσω τί ὀφείλω εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς ἐγγόνης μου. Ζητῶ λοιπὸν ἐξ ἀνάγκης παρ' ὑμῶν τὸ δεῖγμα τοῦ σεβασμοῦ τὸ ὁποῖον μᾶς ὑπεσχέθητε.

— Ἔστε βέβαιος, κύριε, ὅτι δὲν θὰ σὰς τὸ ἀρνηθῶ, ἂν κρίνετε, ἀφ' οὗ σκεφθῆτε, ὅτι ἀποστεροῦντές με τὰς τελευταίας μου ἐλπίδας, μόνον ἐμὲ καταδικάζετε, ἂν ἐγκρίνετε πληρέστατα τὰς ἀρχαίς τὰς ὁποίας ἡ κυρία Σιβύλλα με θυσιάζει, ἂν πιστεύετε τέλος, ὅτι ἐκεῖνος ὅστις σὰς ὁμιλεῖ ἦτο ἀληθῶς ἀνάξιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκογένειάν σας καὶ νὰ καταστήσῃ τὴν κόρην σας εὐτυχῆ. Εἰς στιγμὴν τοσοῦτον ἐπίσημον εἰς ἐμὲ, καθ' ἣν διακυβεύω ὀλόκληρον τὴν μοῖράν μου, συγχωρήσατε νὰ μεταχειρισθῶ πλήρη καὶ ἀσυνείθιστον εἰλικρινείαν. Μὴ με ἀπαγορεύσετε μηδὲν ἐπιχείρημα ὅσον καὶ ἂν ἐγγίξῃ εἰς ἀβρὰ πράγματα . . . Συγχωρήσατε νὰ δοκιμάσω νὰ προσελκύσω ὑπὲρ ἐμοῦ αὐτὴν ὑμῶν τὴν μέριμναν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ἐκείνης τὴν ὁποίαν δικαιοῦτατα ἀγαπᾶτε! Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σὰς ἀνευθυμίσω, καὶ ἡ κυρία Σιβύλλα δὲν θὰ με διαψεύσῃ, . . . διότι μόνον τὴν ἀλήθειαν εἰξεύρει νὰ λέγῃ, — ἡ καρδία της δὲν με ἀπέκρουεν . . . Ἡ ὑπερηφάνεια καὶ ἴσως ἡ ἀπελπισία ὅλης μου τῆς ζωῆς θὰ ἦναι ὅτι ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐτιμήθην ὑπὸ τῆς συμπάθειας της . . . Πῶς λοιπὸν τὴν συμπάθειαν ταύτην, τὴν ὁποίαν τοιαύτη καρδία δὲν παρεχώρησεν ἐπιπολαίως, πῶς τὴν ἔχασα; Διὰ μίαν μόνον λέξιν, δι' ἓνα λόγον, — εἰ μὴ κακῶς ἐννοηθέντα, — αὐστηρότατα ὁμῶς διαρμηνευθέντα! Σέβομαι καὶ θαυμάζω τὰς θρησκευτικὰς ἀρχὰς τῆς κυρίας Σιβύλλης . . . ἀλλὰ δὲν φαίνονται καὶ εἰς ὑμᾶς, κύριε, ὅτι ἔχουσι τινα ἀνεπιείκειαν τῆς πρώτης νεότητος; Δὲν θέλει μετριασθῆ τὸ ἄκαμπτον αὐτῶν, ὅταν ἔλθωσιν εἰς συνάφειαν πρὸς τὸν βίον καὶ τὴν πείραν; Ἡ ἀπόφασις τὴν ὁποίαν ὑπηγόρευσαν εἰς τὴν ἐγγόνην σας δὲν θέλει ὑποκύβει ποτέ, . . . τὸ πιστεύετε! . . . εἰς καμμίαν κρυφίαν μεταμέλειαν; Θὰ σκέπτεται πάντοτε, ὡς σήμερον, ὅτι ἐπραξε κάλλιστα ἀποχωρίσασα, λυπήσασα δύο ὄντα τῶν ἀγαίων

ἡ ἔνωσις καὶ εἰς αὐτὴν ἐφάνη παρέχουσα πολλὰ ἐ-
 χέγγυα εὐτυχίας ; . . . Καὶ διατί ; διότι ὁ ἄνθρω-
 πος ὅστις τὴν ἡγάπα τὰ μέγιστα, — καὶ τὸν ὅποιον
 ἔκρινεν ἄξιον μικρᾶς ἀνταποδόσεως, — ἦτο ἄνθρω-
 πος τοῦ καιροῦ του, τέκνον τοῦ αἰῶνος του, . . .
 καὶ ἴσως ἐκ τῶν καλλιτέρων· διότι ἂν εἶμαι ἄπι-
 στος, δὲν εἶμαι καὶ ἀσεβής· ἡ ἀπιστία μου οὔτε ἐπι-
 θετικὴ οὔτε θριαμβεύουσα εἶναι, . . . ἀλλὰ σκυθρω-
 πὸς καὶ εὐλαβής. Σέβομαι καὶ φθονῶ τοὺς κατέχον-
 τας τὴν ἀλήθειαν. Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, τὴν ἀναζητῶ
 μεθ' ἀπάσης τῆς εἰλικρινείας καὶ ἀπάσης τῆς πικρίας
 τῆς ψυχῆς μου. Ἰδοὺ ποῖος εἶμαι, κύριε. Ἐννοῶ, ἡ Κ.
 Σιδύλλα, καθὼς εἶναι νέα, ἀνατραφεῖσα μακρὰν τοῦ
 κόσμου, νὰ πιστεύσῃ ὅτι τοιαύτη ἠθικὴ θέσις δὲν ἦτο
 δυνατὸν νὰ συμβαδίσῃ μετὰ μηδεμιᾶς ἀρετῆς, μηδε-
 μιᾶς τιμῆς, μηδεμιᾶς εὐθύτητος· . . . ἀλλ' ἐπικαλοῦ-
 μαι, κύριε, τὴν πείραν καὶ τὴν ἀγαθότητα τῆς ἡλι-
 κίας σας· . . . πιστεύετε ὅτι δὲν ἀπατάται; Πιστεύετε
 ὅτι εἰς ἄπιστος ὡς ἐγὼ εἶναι τῷ ὄντι ἀνεπίδεκτος παν-
 τὸς αἰσθήματος τιμιότητος καὶ εἰλικρινείας, οὐδὲν
 ἔχει ἱερὸν ἐν τῇ καρδίᾳ, δὲν δύναται νὰ ἀγαπήσῃ τί-
 ποτε, νὰ σεβασθῇ τίποτε, νὰ λατρεύσῃ τίποτε εἰς
 αὐτὸν τὸν κόσμον, . . . οὔτε τὸν πατέρα, οὔτε τὴν
 γυναῖκα, οὔτε τὸ τέκνον του ; Ἄ ! ἂν τὸ πιστεύετε,
 σὰς βεβαιῶ, κύριε, ὅτι μὲ ἀδικεῖτε, . . . σὰς ὀμνύω
 ἐν ὀνόματι αὐτῶν τῶν αἰσθημάτων ὑπὸ τῶν ὁποίων
 ἐμπνέομαι ἐνώπιόν σας, . . . ὅτι ἱερώτατον σέβας εἰσ-
 ἔρχεται καὶ εἰς τὴν καρδίαν ἧτις δὲν περιέχει πίστιν.

Ὁ δὲ μαρκήσιος, ἀνταλλάξας βλέμμα πρὸς τὴν
 μαρκησίαν, ἀπεκρίθη ἔπειτα μετὰ τινος οἰκειότητος!

— Πρὸς θεοῦ ! κύριε κόρη, ἄς παραδεχθῶμεν
 πρὸς στιγμὴν ὅτι αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐγγόνης μου σχημα-
 τισθεῖσαι εἰς κανόνας πρακτικοὺς τοῦ βίου, δύνανται
 τῷ ὄντι νὰ κατακριθῶσιν ἐπὶ ἀξιολυπῆτι ὑπερβο-
 λῇ . . . τί δυνάμεθα ἡ μαρκησία καὶ ἐγὼ εἰς τὴν
 περίστασιν ταύτην ; Δὲν χωρεῖ κατ' οὐδένα τρόπον
 ἐδῶ ἡ εἰδική μας ἐξουσία . . . τί δυνάμεθα λοιπὸν ;
 τί ἔρχεσθε καὶ μᾶς ζητεῖτε ; Σὰς ἐρωτῶ εἰλικρινῶς,
 διότι ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄξια συμπαθείας αἰσθη-
 ματα καὶ τὴν θέσιν ὑμῶν, θὰ ἤμεθα πρόθυμοι, ἡ
 μαρκησία καὶ ἐγὼ, νὰ σὰς δώσωμεν, μὴ ἐξερχόμενοι
 τῶν ὀρίων τῶν ἡμετέρων καθηκόντων, δαίγμα τῆς
 συμπαθείας ἡμῶν.

— Λοιπὸν, κύριε μαρκήσιε, εἶπεν ὁ Ραοὺλ μετὰ
 γλυκυτάτου μειδιάματος, μὴ με διώκετε, τοῦτο μόνον
 ζητῶ . . . Ἀφῆτέ μοι τὸν καιρὸν νὰ ἀφοπλίσω,
 νὰ κατασιγάσω φόβους τοὺς ὁποίους καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ
 κρίνετε ὑπερβολικοὺς . . . Ἀφῆτέ με, ὅπως ἄλλοτε
 ὁ Ἰακώβ, νὰ ὑπηρετήσω ἑπτὰ ἔτη, ἐν ἀνάγκῃ, ὅπως
 κερδήσω τὴν καρδίαν καὶ τὴν χεῖρα τῆς Ραχήλ !

— Συγγνώμην, ἀγαπητέ μου κύριε, ὑπέλαβεν ὁ
 γέρων μαρκήσιος μειδιάσας καὶ αὐτός· ἀλλὰ λησμα-

νεῖτε ὅτι ἡ φήμη τῆς ἐγγόνης δυνατὸν νὰ πάθῃ κατὰ
 τὴν δοκιμασίαν ταύτην.

— Πῶς νὰ πάθῃ, κύριε μαρκήσιε ; Εἶναι πασί-
 δηλον ὅτι ἡ τρελλή μου ἐπιχείρησις, καὶ ἂν ὑποθέ-
 σωμεν ὅτι ὁ κόσμος θέλει κατορθώσει νὰ ἀποκαλύ-
 ψῃ τὸ μυστήριον ὑπὸ τοῦ ὁποίου καλύπτομαι, μόνον
 ἐμὲ δύναται νὰ βλάψῃ . . . Αἰσθημα εὐτυχὲς
 καὶ ἐνθαρρυνόμενον δὲν ἀναγκάζει ἄνθρωπον τῆς τά-
 ξεώς μου νὰ μετέρχηται τοὺς τυχοδιωκτικοὺς τού-
 τους τρόπους . . . Θὰ μὲ περιγελάσωσι, . . . θὰ γέ-
 νω γελοῖος, . . . τὸ χειρότερον τὸ ὅποιον θὰ συμ-
 βῇ . . . Θέλετε τίποτε περισσότερον ; Θέλετε νὰ ὑ-
 ποσχεθῶ ἐπὶ λόγῳ τιμῆς νὰ μὴ ἀναζητῶ τὴν κυρίαν
 Σιδύλλαν, νὰ τὴν ἀποφεύγω μάλιστα, ἐνόσω δὲν με
 καλεῖ ; Ὑπόσχομαι . . . ὑπόσχομαι μάλιστα νὰ μὴ
 παρατείνω τὰς διατριβὰς μου εἰς τὸν τόπον τοῦτον
 πέραν τοῦ ἀναγκαίου χρόνου πρὸς εὐσυνείδητον πε-
 ράτωσιν τοῦ ἔργου μου . . . Θέλετε νὰ σὰς ὀμολο-
 γήσω τὴν ὑστάτην ἐλπίδα τὴν ὁποίαν προσάπτω εἰς
 τὸ ἔργον τοῦτο ; . . . Ἄν ἡ κυρία Σιδύλλα μείνῃ ἄ-
 καμπτος, ἂν ἡ σιωπηλὴ καὶ ἐπίμονος ἀφοσίωσις μου
 δὲν διασεισῇ αὐτήν, . . . θ' ἀπαγάγω τοῦλάχιστον
 μετ' ἐμαυτοῦ μίαν παραμυθίαν . . . Ὅ' ἀφήσω ὑπ' ὄ-
 ψιν αὐτῆς τὸ ἔργον τὸ ὅποιον αἱ χεῖρες, τὸ πνεῦμα
 καὶ ἡ καρδία μου θέλουσιν ἀφιερῶσι εἰς αὐτήν . . .
 Θὰ λέγω κατ' ἐμαυτὸν μακρόθεν ὅτι τὸ δαίγμα τοῦ-
 το τὴν ἐνθυμίζει ἐνίοτε πόσον ἡγαπήθη, ὅτι ἀναμι-
 γνύει τὸ ἔνομά μου εἰς τὰς σκέψεις τῆς, εἰς τὰς
 προσευχὰς τῆς, . . . ὅτι πιθανὸν μίαν ἡμέραν ν' ἀ-
 ποσπάσῃ αὐτὴ ἐν δάκρυον πόθου, μίαν κραυγὴν ἀ-
 γάπης . . . καὶ ὅτι τέλος πάντων ἴσως ἡ ζωὴ μου
 δὲν ἐχάθη διὰ παντός . . . Νῦν δὲ, κύριε, ἀναμένω
 τὰς προσταγὰς σας . . . Ἄν τὸ ἀπαιτῆτε θ' ἀναχω-
 ρήσω, θ' ἀναχωρήσω μάλιστα αὐτὴν τὴν ἐσπέραν,
 ἀλλὰ θ' ἀναχωρήσω ἀπηλπισμένος !

Ὁ μαρκήσιος ἔμεινε πρὸς στιγμὴν σιωπηλὸς, εἰς
 τὸ ἔδαφος ἀτενῶς βλέπων. Ὁ δὲ Ραοὺλ ἔκρινεν ἐκ
 τῆς συνοφρυώσεως τοῦ μετώπου αὐτοῦ, ὅτι συνή-
 θροῖζε πάσας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις ὅπως τῷ ἀποτεί-
 νῃ ἀρνητικὴν ἀπάντησιν. Ἠγέρθη λοιπὸν, καὶ πλη-
 σιάσας εἰς τὴν μαρκησίαν μεθ' ὄφους ἀξιοπρεπείας
 συγκεκινημένης·

— Κυρία μαρκησία, εἶπε, μὴ ὑπομένετε νὰ δι-
 κασθῶ, νὰ καταδικασθῶ ἴσως, χωρὶς νὰ ἐκπέμψωσι
 τὰ χεῖλη σας ὀλίγην ἀγαθότητα, ὀλίγον οἶκτον ἐξ
 ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκω εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς
 σας . . . Εἶπατε μίαν λέξιν, σὰς ἱκετεύω, . . . εἶπα-
 τε ὅτι ἡ μητρικὴ σας καρδία ἔχει ἐμπιστοσύνην, . . .
 καὶ ὅτι ἀληθῶς ἀγαπῶ τὴν κόρην σας ὡς κάνεις εἰς
 τὸν κόσμον δὲν θὰ τὴν ἀγαπήσῃ ποτέ !

— Φεῦ ! κύριε, εἶπεν ἡ μαρκησία φέρουσα τὸ
 ῥινόμακτρον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, πῶς εἶναι δυνατὸν

ἄνθρωπος δεικνύων αἰσθημικτὰ ὡς τὰ εἰδικά σου, νὰ μὴ πιστεύῃ εἰς τὸν Θεόν!

Ὁ δὲ κόρη κύφας ἤρπασε τὴν χεῖρα τῆς μαρκησίας τῶν Φερίων καὶ φιλήσας αὐτὴν μετὰ τρυφεροῦ σεβασμοῦ·

— Ἄν μ' ἔδιδε . . . καὶ μὲ διατήρει μητέρα ὡς ὑμᾶς, θὰ ἐπίστευον ἴσως!

Τὸ ὑγρὸν βλέμμα τῆς μαρκησίας ὑψώθη πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἐστυλώθη πρὸς στιγμὴν.

— Κύριε κόρη, εἶπε τότε ὁ μαρκήσιος, ἐννοεῖτε βεβαίως ὅτι ἡ μαρκησία καὶ ἐγὼ ἐπιθυμοῦμεν νὰ συσκεφθῶμεν ὠριμώτερον πρὶν ἢ ἀποφασίσωμεν ὀριστικῶς. Φυλάξατε λοιπὸν, παρακαλῶ, πρὸς ἡμᾶς διαθέσειν προθύμου ὑποταγῆς τὴν ὁποιάν, δὲν σᾶς τὸ κρύπτω, πιθανὸν νὰ ἐπικαλεσθῶμεν . . . Μέχρις ἐκείνης τῆς ὥρας δὲν ἐγκρίνομεν, ἀλλ' ἀγνοοῦμεν τὴν παρουσίαν σου ἐνταῦθα.

Ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας ὁ Ραοὺλ ἀνέπνευσεν ἰσχυρῶς, καὶ χρῶμα αἵματος ἔβαψε τὸ ὄχρὸν αὐτοῦ πρόσωπον.

— Εὐχαριστῶ! εἶπε διὰ φωνῆς μόλις διακρινομένης, καὶ θεί: τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους· ἐχαιρέτισεν ἐδαφιαίως τοὺς δύο γέροντας καὶ ἀπεχώρησεν.

Ὁ δὲ μαρκήσιος καὶ ἡ μαρκησία, μέιναντες κατὰ μόνας, παρετήρησαν ἀλλήλους ἐπὶ τινα ὥραν μηδὲν λέγοντες.

— Θεέ μου! εἶπε τέλος ἡ μαρκησία, πόσον μ' ἀρέσκει, φίλε μου!

— Ναί, ναί, ἀναμφισβόλως, ἀπήντησεν ὁ μαρκήσιος ἀνανεύσας· ἀλλὰ προσοχῆ, ἀγαπητὴ μου, . . . εἶναι μέγας πλάνος!

— Μήπως ἡ εὐθύτης του σὲ φαίνεται ὑποπτος;

— Ὄχι . . . δὲν λέγω τοῦτο . . . ἀλλ' εἶναι μέγας πλάνος . . . Μὲ κατέθελξε καὶ ἐμὲ, τὸ ὁμολογῶ . . . Ἐξήτησε κατὰ νοῦν ἐπιχειρήματα ὑπὲρ αὐτοῦ . . . Ὁ νέος αὐτὸς, — τὸν ὁποῖον διὰ πολλοὺς λόγους θὰ ἦτον εὐτυχὴς νὰ ὀνομάσῃ τις υἱὸν του, — ἐζῆσε πάντοτε εἰς τὸ κακὸν ῥεῦμα τοῦ αἵωνος . . . Ἐσκέφθη μήπως ἡμέρῃ τινὲς νέου βίου, περιεστοιχισμένου ὑπὸ σωτηρίων ἐπιβροχῶν, ἀπέδιδε τυχὸν αὐτῷ εἰς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον φαίνεται τόσον ἄξιος νὰ γνωρίζῃ!

— Ἐνθυμήθη, εἶπε μειδιῶσα ἡ μαρκησία, τὴν μίς Ὀνείλ κατηχηθεῖσαν, τὸν Ἰάκωβον Φεράς παρηγορηθέντα, τὸν ἀγαθὸν ἐρημέριον ἐξαγνισθέντα, καὶ ἤλπισας ὅτι ἡ τεταραγμένη ψυχὴ τοῦ νέου τούτου δυνατὸν νὰ πραϋνθῇ καὶ νὰ καθαρισθῇ ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ αὐτοῦ ἀγγέλου;

— Μάλιστα, ἀγαπητὴ μου· ἀλλ' ἡ δοκιμασία αὐτοῦ εἶναι σοβαρωτάτη καὶ λεπτοτάτη, καὶ ἀνάγκη νὰ σκεφθῶμεν καὶ νὰ συλλογισθῶμεν πρὶν ἢ ὑποχρεωθῶμεν.

Ἡ Σιβύλλα εἰσῆρχετο κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν εἰς τὴν αἴθουσαν· τὸ δὲ διάπυρον καὶ περίεργον αὐτῆς βλέμμα ἠρώτησε τὸν μαρκήσιον.

— Λοιπὸν; εἶπε.

— Λοιπὸν, κόρη μου, ἀπήντησεν ὁ γέρον μειδιῶν μετὰ τινος στενοχωρίας, κῆτομολήσαμεν πρὸς τὸν ἐχθρόν!

— Πῶς! ἀνέκραξεν ἡ Σιβύλλα.

— Ὄχι, ἤσυχασε . . . Ἐνομίσαμεν μόνον ὅτι δυνάμεθα νὰ ἀναβάλωμεν τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐξορίας . . . Θέλομεν νὰ σκεφθῶμεν, θὰ σκεφθῆς δὲ καὶ σύ . . . Ὁ νέος αὐτὸς ζητεῖ μόνον τὸ δικαίωμα νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον του, τὸ ὁποῖον μᾶς προσφέρει ὡς δεῖγμα ἀκριβῆς συμπαθείας καὶ ἀφοσιώσεως . . . Ἰπὸσχεταὶ ἄλλως τε νὰ σεβασθῇ εὐλαβέστατα τὴν ἡσυχίαν σου . . . Τῇ ἀληθείᾳ ἐπὶ αὐτῷ τῷ ὄρφ μᾶς ἐφάνη σκληρὸν νὰ μεταχειρισθῶμεν ὡς κκοῦργον ἕνα νέον εὐγενῆ, . . . μεγάλης ἰκανότητος, . . . καὶ τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς δυστυχῆ! . . . Θὰ σκεφθῶμεν, κόρη μου.

Καὶ ἐδέχθη μὲν ἡ Σιβύλλα τὴν κοινοποίησιν ταύτην μετὰ πάντων τῶν ἐξωτερικῶν σημείων τοῦ συνήθους πρὸς τὸν πάππον σεβασμοῦ, ἀλλ' ἐνδομύχως κατελυπήθη. Ἐνόησεν ὅτι ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ μαρκησία ὑπέστησαν τὴν προσωπικὴν τοῦ Ραοὺλ βασκανίαν, καὶ ἀπέκτησε κατ' αὐτοῦ νέαν αἰτίαν μομφῆς διὰ τὸν θρίαμβον τοῦτον. Ἐνόμισεν ὅτι ἦτο ἐκπτώσις ἕνεκα τῆς ἡλικίας ἢ ἀδυναμίας δι' ἣν κρυφίως κατεμέμφετο τοὺς γέροντας γονεῖς, καὶ τῆς ὁποίας τὰς συνεπείας μετ' ἀπελπισίας ἐφαντάζετο. Αὐτὴ μόνη ἐγίνωσκε μετὰ ποίους ἀγῶνας, ποίους πυρετοὺς, ποίας ἀγρυπνίας κατώρθωσε νὰ καταπνίξῃ, νὰ καταπνίξῃ δὲ κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον, πάθος καταδικαζόμενον ὑπὸ τῆς κρίσεως αὐτῆς. Ἡ παρουσία τοῦ Ραοὺλ, ἔστω καὶ ἀφανοῦς, ἤθελε περιβάλλει πάλιν αὐτὴν ὀλόκληρον διὰ τῶν ταραχῶν ἐκείνων, τὰς ὁποίας ἤλπιζε μόλις νὰ κατανικήσῃ καὶ δεύτερον. Ἦτο πεπεισμένη ὅτι τὸ βαρύτερον σφάλμα ἀνθρωπίνου τινὸς πλάσματος, καὶ ἰδίως γυναικὸς, ἦτο ν' ἀφήσῃ τὸ πάθος νὰ σφετερισθῇ, ἐν τῇ κυβερνήσει τῆς ἰδίας εἰμαρμένης, τὴν θέσιν τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῶν ἀρχῶν. Ἠσθάνθη ὅτι ἡ ἐγκατάλειψις τῶν φυσικῶν αὐτῆς ὀδηγῶν ἐξέθετεν αὐτὴν εἰς τὸν κίνδυνον τοῦτον. Ἐφριξε λοιπὸν καὶ ἀπεφάτισεν εὐθὺς νὰ δοκιμάσῃ αὐτοπροσώπως ὑπέρτατον ἀγῶνα ὅπως μείνῃ κυρία τῆς ἰδίας ζωῆς. Ἀφεῖσα τοὺς γέροντας ἐν συμβουλίῳ μετὰ τῆς μίς Ὀνείλ καὶ τοῦ ἐφημερίου, ἐλθόντος κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς τὴν ἐπαυλιν, ἀνέβη ἕνα ἵππον, ἐπὶ προφάσει ἀγαθοεργοῦ ἐκδρομῆς, καὶ ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ γέροντος αὐτῆς ὑπρέτου, ἐτράπη δραμαία τὴν ἀγούσαν πρὸς τὸ χωρίον.

(Ἐπεκαὶ συνέχεια.)